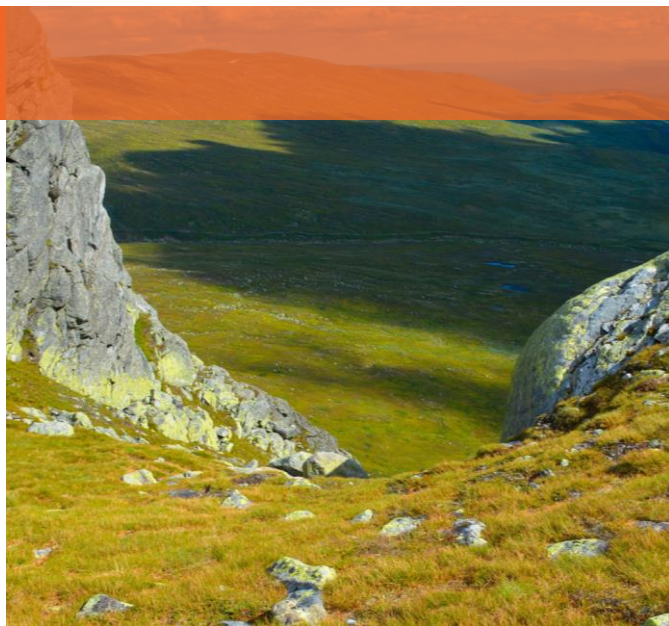

Konsekvenser av arealendringer

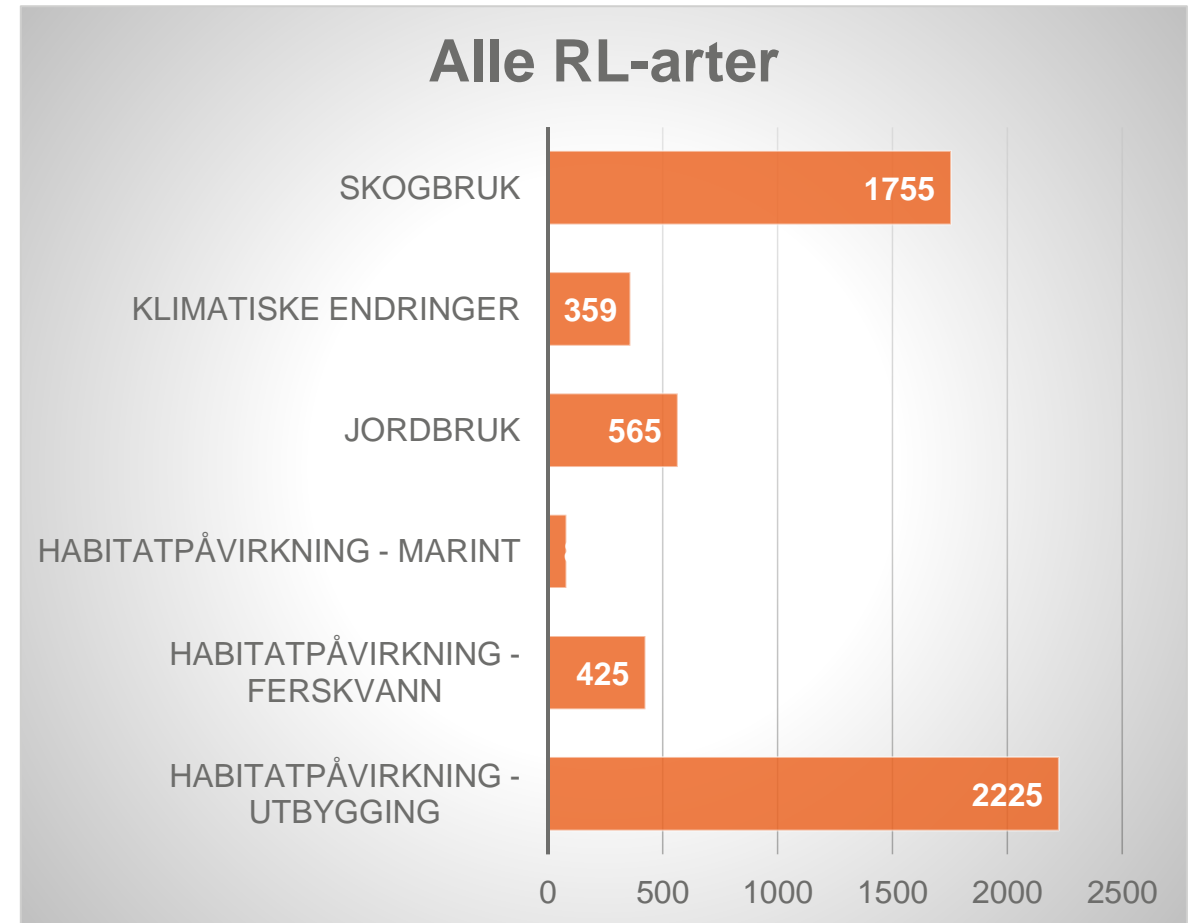
Med fokus på rødlistede biller

Stefan Olberg — 22. november 2021

Rødlisteartene og de viktigste påvirkningene

- To hovedårsaker:
 - Skogbruk
 - Habitatpåvirkning – utenom jord- og skogbruk
 - I hovedsak utbygging
- Også mange andre årsaker som samlet har en negativ påvirkning på relativt mange arter

Rødlistede biller

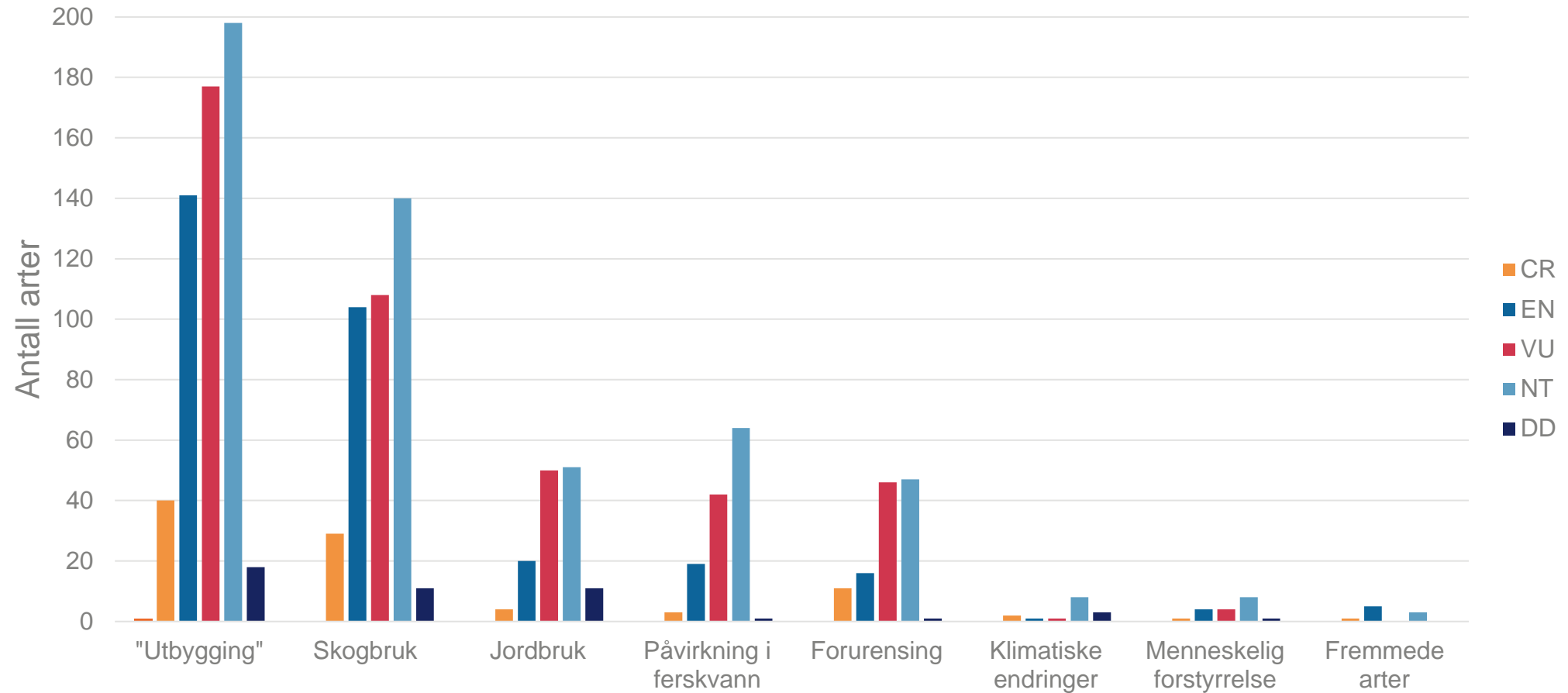
- 826 av totalt 3463 vurderte norske billearter er rødlistet (23,9 %)
- En artsgruppe med svært stor variasjon i leveviset
 - Stor variasjon i hva som påvirker artene
- Som for de fleste andre artsgrupper er det noen få dominerende trusler

Mesosa curculionoides (EN)

Foto: Stefan Olberg

Rødlistede biller – påvirkninger

Hultrelevende biller – påvirkes av ...

Skogbruk – flatehogst, vedhogst, granplantning, skogsbilveier, mm

Hul eik i skog

Fotos: Stefan Olberg

Eikegullbasse (VU)

Naturskog dominert av eik i Drangedal

Hultrelevende biller – påvirkes av ...

Jordbruk – nydyrking, gjødsling, drenering, kjøring med tyngre kjøretøy, mm
Opphørt bruk – gjengroing, utskygging av trær, mm

Xyleborus monographus (CR)

Eventyrsmeller (EN)

Eik i kornåker i Horten

Fotos: Stefan Olberg

Hultrelevende biller – påvirkes av ...

Utbygging – vei og infrastruktur, bebyggelse og tilrettelagte oppholdsarealer

Ampedus hjorti (VU)

Hultrelevende biller – påvirkes av ...

Masstilførsel/graving/kjøring under kronen, felling av trær, feil skjøtsel, hestebeite, slitasje på røtter fra dyr/plenklipper, mm

Lagring av materialer under kronen

Triconyx sulcicollis (EN)

Corticeus fasciatus (CR)

Påførte masser rundt eikestamme

Skader etter hest og sau på stamme og røtter på hul eik

Hultrelevende biller – påvirkes av ...

Utdøelsesgjeld og manglende rekruttering av hule trær – spredningsproblem

Eremitt (CR)

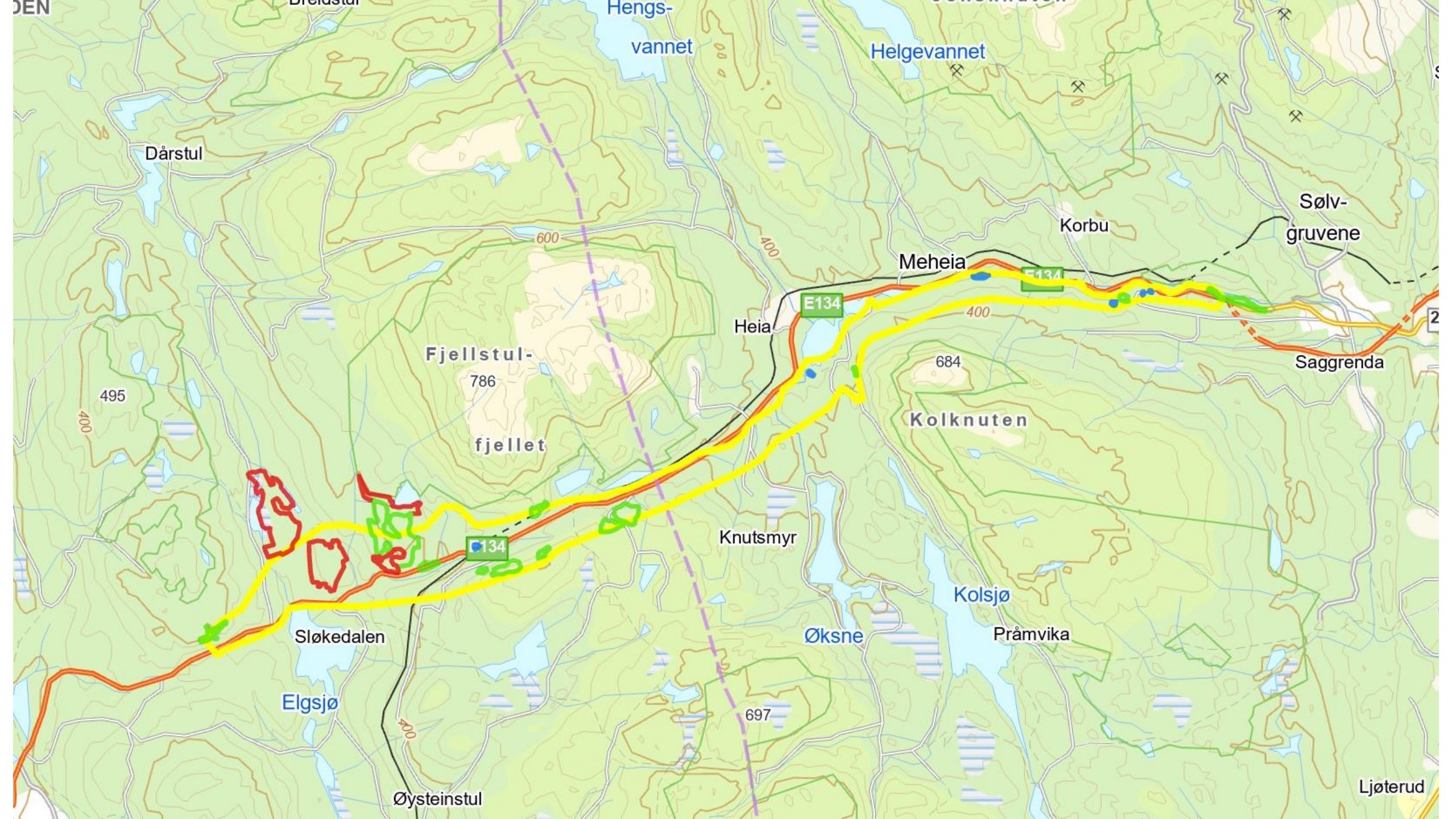

Hultrelevende biller – påvirkes av ...

Skogbrann – negativt på kort sikt, men på lang sikt helt nødvendig i enkelte skogtyper for rekruttering og reetablering av løvtrær

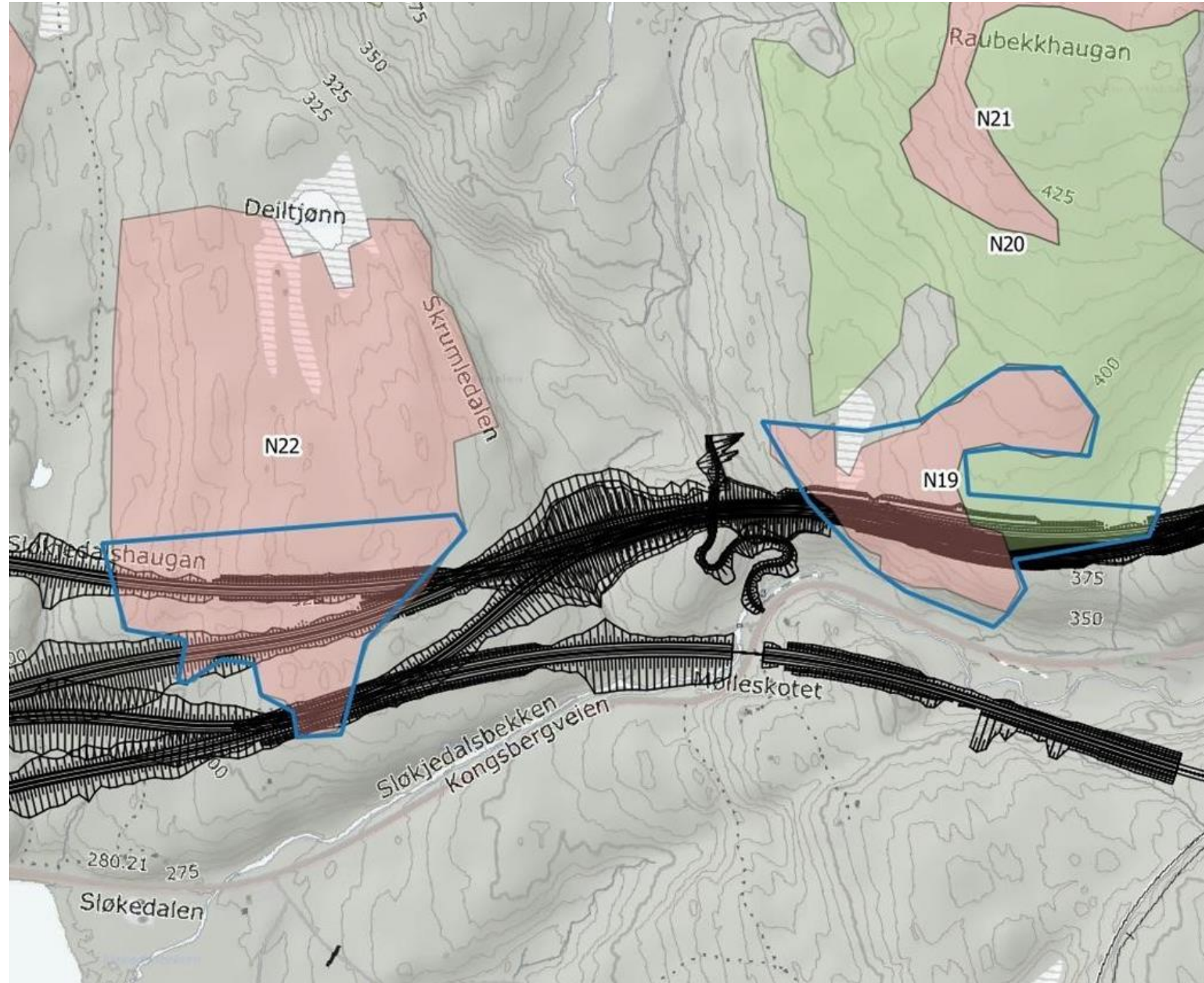

Foto: Stefan Olberg

E134

- Konflikt med naturverdier ved Elgsjø
- 4 trasévalg: svart
- Svært viktige naturtyper: rød
- Viktig naturtype: grønn
- Flere påviste rødlistearter, deriblant barkbillen *Orthotomicus longicollis* EN (RE)

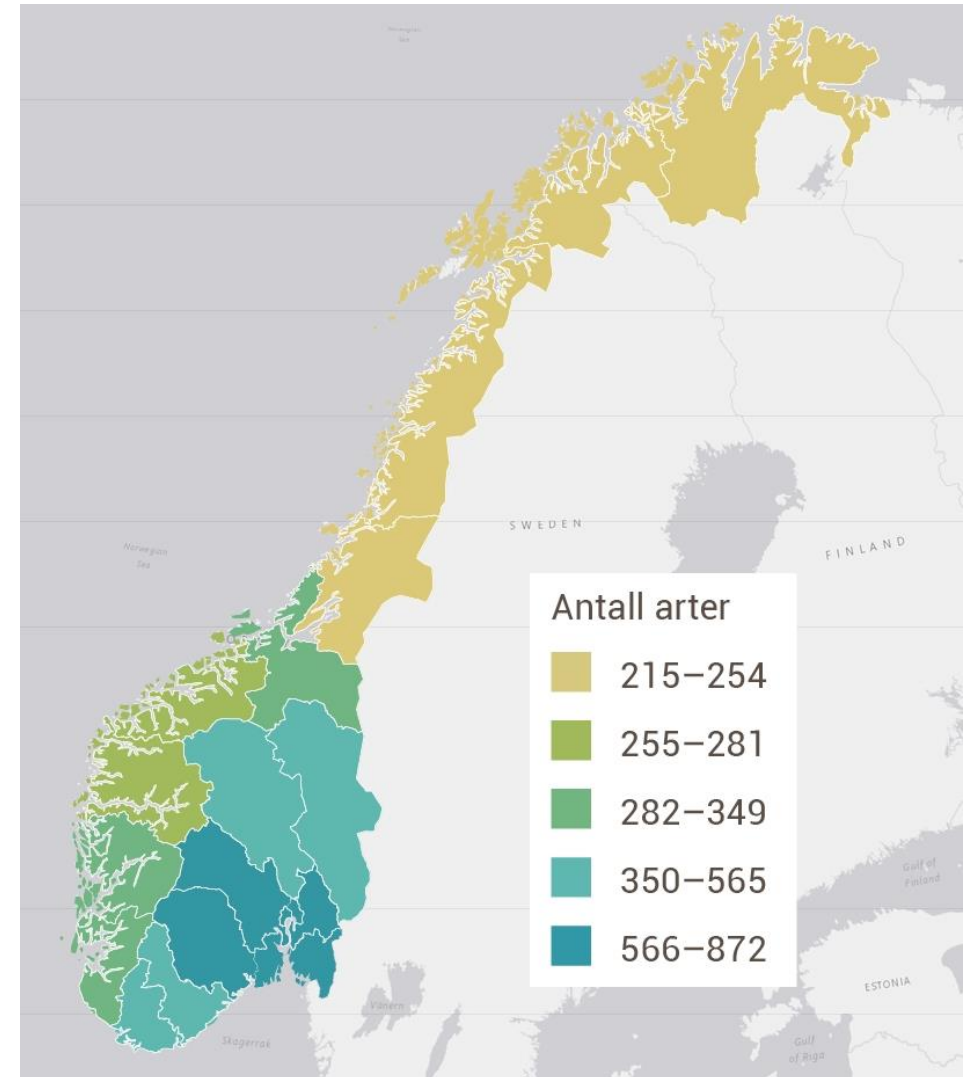

Hvor er rødlisteartene i Norge?

- Klart flest rødlistearter langs kysten av Østlandet
- Oslo er den kommunen med flest kjente rødlistearter
- Vi mennesker har de samme kravene til levested som rødlisteartene!

Grafikk: Artsdatabanken

Status for grøntstruktur i Drøbak, Frogn kommune

Ole J. Lønnve og Terje Blindheim

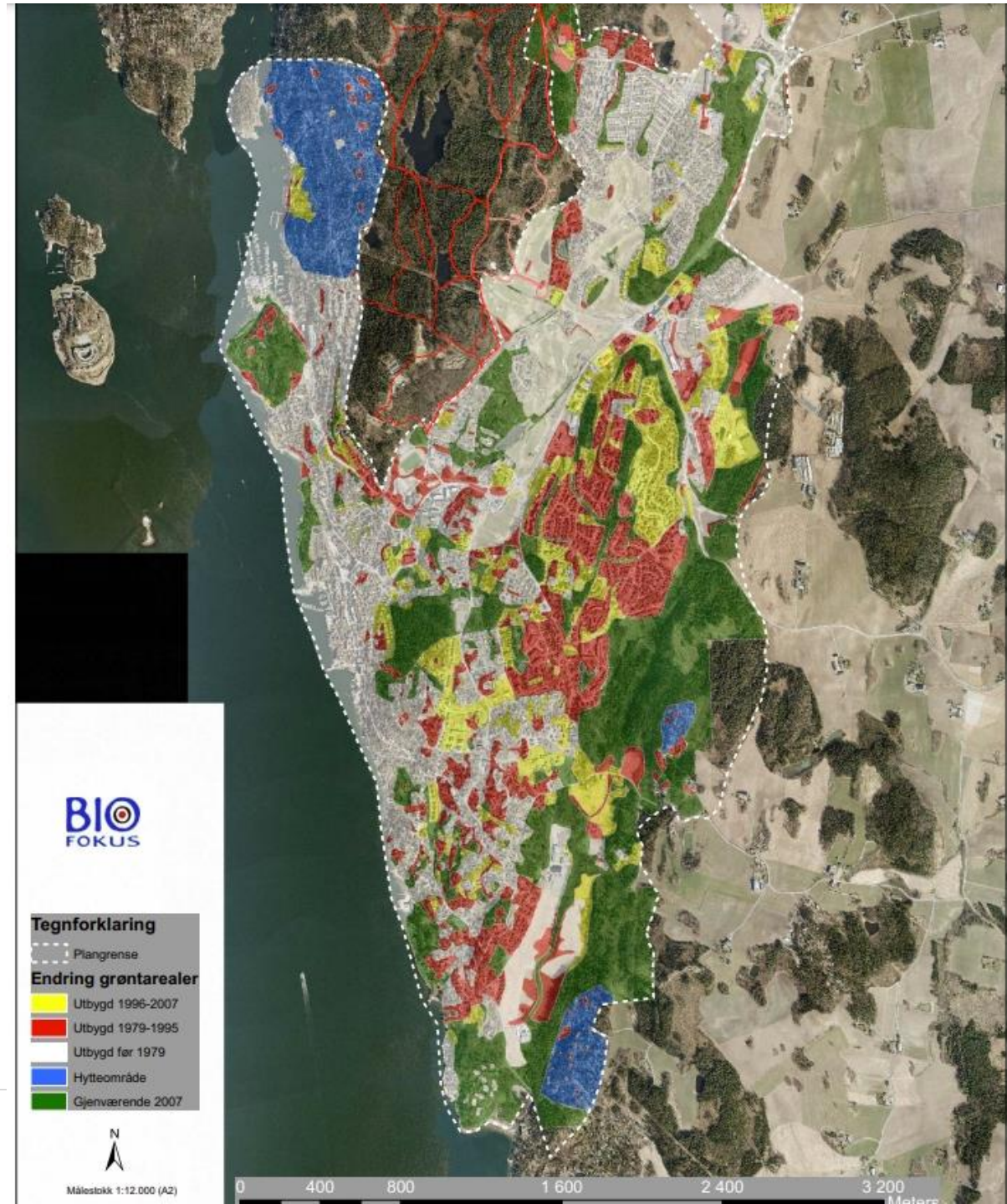
BioFokus-rapport 2009-10

Kilde: [Biofokusrapport 2009-10](#)

Grønnstruktur i Drøbak

- På 28 år (1979-2007) forsvant halvparten av all grønnstruktur i Drøbak tettsted – betegnet som «utbygd»
- Nedbygningstakten var like høy i første som siste halvdel av undersøkelsesperioden
- Artsrike arealer er generelt utsatt for et høyere nedbyggingstempo enn mer artsfattige arealer

En slags oppsummering ...

- Arealendringer i form av utbygging påvirker veldig mange rødlistearter
 - Mange av disse artene er også påvirket av andre faktorer, som skogbruk
- Flest rødlistearter der det er flest mennesker – Østlandet
- Må ta ekstra hensyn ved utbygginger i arealer med mye rødlistearter – altså der det allerede er et høyt utbyggingspress